

ЗНАЧЕННЯ ПСИХІКИ ЛЮДИНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

*Шаравара Я.А.
м. Полтава*

За допомогою наявності нервової системи, мозку, ендокринних залоз організм реагує на зовнішні або внутрішні ситуації так, щоб завжди бути готовим до можливих змін.

Певне уявлення про інформацію дає поведінка людини, яку вона отримала із зовнішнього світу або безпосередньо від організму за допомогою органів чуття. Зв'язок між відчуттям і поведінкою встановлюється переважно в певних ділянках кори головного мозку і, залежно від подразника, відбувається адекватна дія організму – рефлекс. Рефлекси можуть бути двох видів – безумовні й умовні. [1, с. 39]

Безумовні рефлекси – це стереотипи поведінки, надбані людиною у постійних умовах зовнішнього середовища, які формувалися в процесі всієї попередньої історії розвитку та передаються у спадковість. [1, с. 39]

Умовні рефлекси – це поведінка, яку набувають у результаті навчання або у разі дій, які часто повторюються, особливо якщо послідовність їх виконання довго залишається незмінною. Це дозволяє виконувати дії у напівавтоматичному режимі. Такі дії називають динамічним стереотипом. [1, с. 39]

Однією з фундаментальних властивостей центральної нервової системи є її здатність створювати осередки гальмування і осередки активності (домінанти). Здатність до довготривалої активної праці і протидії втомі залежить від індивідуальної витривалості нервової системи по відношенню до збуджуючого та гальмуючого процесів, тобто від її сили. Від сили нервової системи залежить також здатність до екстреної мобілізації в аварійній ситуації і здатність успішно діяти, незважаючи на відволікаючі фактори. Від рухомості і лабільності нервової системи, від урівноваженості нервових процесів залежить така важлива якість безпеки, як здатність до переключення уваги і до швидкого реагування на небезпечні сигнали. [2, с. 92]

Функції нервової системи здійснюються шляхом урівноваження збуджувальних і гальмівних процесів: порушення в одних пунктах супроводжується гальмуванням в інших. При цьому в ділянках гальмування відновлюється працездатність нервової тканини. [2, с. 92]

Рухливість при розумовій роботі й одноманітність при фізичній праці призводять до стомлення нервової системи. Стомлення нервової системи послаблює її регулюючу функцію і може спровокувати виникнення ряду хвороб: серцево-судинних, шлунково-кишкових, шкірних і т.д. [2, с. 92]

Найбільш сприятливі умови для нормальної діяльності нервової системи створюються при правильному чергуванні праці, активного відпочинку і сну. Усунення фізичної втоми і нервової перевтоми настають при чергуванні одного виду діяльності з іншим, при цьому навантаження будуть відчувати по черзі різні групи нервових кліток. В умовах високої автоматизації виробництва профілактика перевтоми досягається особистою активністю працівника, його творчою зацікавленістю, регулярним чергуванням моментів праці і відпочинку. [2, с. 93]

Якби була можливість наочно порівняти сучасну людину з людьми, які жили 20–30 тис. років тому, то можна було б помітити, що за цей період людина зовні майже не змінилася. Більше того, деякі фізичні якості людини, можливо, навіть погіршилися: знизилася гострота зору і слуху, не стало колишньої сили, витривалості. Це пояснюється специфікою еволюційного розвитку людини: він відбувався головним чином у психіці.

Розвиток психіки — це результат еволюції нервової системи: під впливом навколишнього середовища ускладнюється нервова система. [2, с. 93]

А також ми знаємо, що психіка – це здатність мозку відображати об'єктивну дійсність у формі відчуттів, уявлень, думок та інших суб'єктивних образів об'єктивного світу. [3]

У психіки є дві основні функції: - відображення навколишньої дійсності, в наслідок чого складається суб'єктивна картина світу, і регуляція на цій основі своєї поведінки і діяльності.

Основне призначення даного «Інструменту» – активна адаптація, пристосування до навколишньому середовищу. Це ефективний засіб, що дає людині силу і владу, що допомагає йому зберігати стійкість в екстремальних, кризових ситуаціях, справлятися з щоденними стресовими обставинами життя.

«Психологічна безпека» можна розглядати:

- як процес, тобто психологічна безпека створюється фактично кожен раз заново, коли зустрічаються учасники соціального середовища;
- як стан, що забезпечує базову захищеність особистості і суспільства;
- як властивість особистості, що характеризує її захищеність від деструктивних впливів і внутрішній ресурс протистояння деструктивних дій.

Отже зробимо висновок, що психіка людини безперечно тісно пов'язана з безпекою її життєдіяльності.

Список використаної літератури

1. Толлок А.О. Крюковська О.А. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник. – 2011. – 215 с.
2. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Запарний В. В. Ж516 Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. / За ред. Є. П. Желібо. 6-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 344 с.
3. <http://studentbooks.com.ua/content/view/240/76/1/1/>

ПРОФІЛАКТИКА ДИТЯЧОГО ТРАВМАТИЗМУ В ШКОЛІ

Галушка Л.С.
м. Полтава

***Анотація.** Дитячий травматизм є актуальною проблемою сьогодення. Міжнародні організації та державні установи всіх країн приймають законодавчі акти, що формують та регулюють організацію профілактичних заходів. Одним із ключових ступенів цієї системи є школа, де діти проводять 1/3 свого часу. Аналізуючи причини нещасних випадків, дуже прикро усвідомлювати те, що в більшості нещасних випадків можна було б запобігти. Профілактична робота буде ефективною, коли в ній будуть брати участь батьки та суспільство.*

***Ключові слова:** профілактика, травма, дитячий травматизм, шкільний травматизм, інструктаж, виховний захід.*

Вступ. За статистичними даними поширеність дитячого травматизму більша, ніж серед дорослих. Причини такого стану пояснюється тим, що діти дуже допитливі, намагаються активно пізнавати навколишній світ. Але при цьому життєвих навичок у них ще мало, і вони не завжди вміють реально оцінювати небезпеку ситуації та адекватно реагувати для запобігання негативних наслідків. Мета статті – висвітлити деякі аспекти профілактики дитячого травматизму в школі.